

vis i Statsregnskabet komme til at se en usædvanlig stor Gevinst paa det Omraade. Men Spørgsmaalet er, hvorledes hele Landet som Gennemsnit staar i dette Forhold. Jeg har spurgt mig selv, om det Spørgsmaal ikke maa rejse sig, at vi skal gøre Forsøg paa at tvinge den engelske Kurs ned ved at tvinge de Danske, som har fremmed Valuta, til at inddrage deres Valuta her og stille den til Regeringens Disposition. Det Spørgsmaal kan komme, hvis Sterlingen og særlig Dollaren vedblivende løber bort fra os, og det er en farlig Ting. Selvfølgelig har de Folk, der ligger med fremmed Valuta, ingen Interesse i, at vi saa at sige eksproprierer den Valuta, men Spørgsmaalet kan komme frem: — ifald vor Krone gaar for langt ned —, at vi ad Forhandlingens Vej eller eventuelt ad en anden Vej maa tvinge de Danske, der har fremmed Valuta, til at drage den her hjem, saaledes at vi herhjemme kan raade over den. Den Tanke, at den højtærede Handelsminister bl. a., medens han var i London, skulde have forhandlet om et Valutalaan, anser jeg for lidet værd. Jeg tror ikke, det er muligt at faa Valutalaan i Øjeblikket.

Jeg gentager, at vi staar med en slet Betalingsbalance Vest fra; vi staar Syd fra med en paatrængende tysk Papirmængde, som truer med at blive forøget ved Nordslesvigs Inkorporering i Danmark, vi staar med andre Ord med en Krone, der taber sin Værdi i det internationale Møntbroderskab, og det er en Fare, som vor Nationalbank maa være klar over; jeg mener, at det er Nationalbankens vigtigste Opgave at arbejde for en paritetskrævende, hæderlig, købedygtig Krone, det er Samfundets bedste Støtte. Man er saa tilbøjelig til at sige, at det at snakke om Valuta er haabløs Teori og Professorvidenskab. Nu er Professorvidenskab i hvert Fald et Fag, som i Polyteknikken er anerkendt for at være dog af nogen Mening, endvidere er den ogsaa i Landbruget anerkendt, men det gælder ogsaa i Økonomien, at et Spørgsmaal som Valutaens Værdi, dens Købeevne, dens udenlandske Værdi er af Betydning, thi al mulig Prisregulering er ganske haabløs og ligegyldig i Sammenligning med den Ting, at ens Krone virkelig er anset for købedygtig i Udlandet. Og de Varer, der købes i Udlandet, købes ogsaa billigere, naar vor Krone anses for købedygtig. Jeg tror, der er forskellige Veje at gaa. Den ene er, at vi bør have vor Balance, særlig i U.S., i Vejret eventuelt ved at indkøbe de Fordringer, vi har; den anden Maade er, at

vi maa i højere Grad, end vi har været det, løs fra det tyske Marked. Jeg gentager: det er ikke en fremmedfjendtlig eller chauvinistisk Tankegang, den er jeg Gud være lovet saa blottet for som nogen her i Salen, men det er en ren Selvforsvarstanke, at vi vil ikke have, at den danske Krone skal kompromitteres, at vi faar for mange Mark. Vort Maal er at ville af med Marken og ikke holde Marken i højere Kurs, end den fortjener, og her er en af Nationalbankens Opgaver. Ved at staa fast her i Mistillid til Marken vil vi ogsaa tvinge den svenske Krone ned til Paritet med os.

Vigtig er selvfølgelig ogsaa vor Kronens indenlandske Købeevne; der maa herhjemme hos de forskellige erhvervsdrivende saavel som hos Arbejderne blive en Forstaelse af, at hele den Dans, hvor det blot gælder om at drive Priserne i Vejret og tjene Penge, ikke gavner Samfundet, ikke en Gang længere gavner den enkelte, thi vor Krone er kommet langt ned i Købeevne, og jeg paastaar, at det ogsaa vil være svært at opretholde Kronens udenlandske Købeevne, naar den herhjemme er svækket saa meget, som den er. Jeg vil have Lov til som en rent aktuel Bemærkning at sige — for jeg taler ikke blot som politisk Menneske eller blot som bravt Menneske, de to Ting kan undertiden falde sammen, ikke lidt ganske vist —, at det er smukt, naar en Bagermester tjener 20 000 Kr., som før tjente 3 000—4 000 Kr., det er nydeligt, naar en lille Manufakturhandler, der har et Lager paa 30 000 Kr., tjener 30 000 Kr. om Aaret. Det er smukt — nej, det er ikke rart, at en Vekselerer tjener 300 000 eller 500 000 Kr. om Aaret. Det kan alt sammen være meget godt, men regner vi med den Indtægt, der er i Samfundet, saa er det abnormt. En Manufakturhandler, der ude i Provinsen ligger med et Lager paa 30 000 Kr., skal ikke gerne have mere i Indtægt end 5 000 Kr., ellers bliver han for dyr for Samfundet. Det er ogsaa smukt, at en Havnearbejder skal have 20 Kr. om Dagen, jeg under ham det ogsaa, men jeg regnede ud forleden Dag, at hvis alle Borgere i Landet, der har Husstand eller Forpligtelser, skal have 20 Kr. om Dagen — 6 000 Kr. om Aaret — ja, lad dem faa 10 000 Kr. for mig —, saa har det blot den Fejl, at vor Nationalindtægt skal være dobbelt saa stor, som den er, og naar vi alligevel giver de store Indtægter, naar en Haandværker og handlende skal op paa en Bourgeoisindtægt og en Bourgeois leve fyrsteligt, og en